

Ірина ВИШНЕВСЬКА,
студентка спеціальності «Облік і оподаткування»
Олег КОРКУШКО,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія,
НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»,
Україна

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АУДИТУ ТА ЙОГО НАЛЕЖНА РЕАЛІЗАЦІЯ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стрімкі трансформаційні процеси економіки та масова діджиталізація всіх сфер життя вимагають від суб'єктів аудиторської діяльності чітких, злагоджених і системних підходів до побудови своєї діяльності. Україна не відстає із застосуванням новітніх форм контролю й активно впроваджує досвід країн ЄС у вітчизняну практику аудиту [1]. Такою формою контролю, що активно впроваджується в практику контрольно-перевірочної роботи з урахуванням досвіду країн ЄС, є електронний аудит.

Під час запровадження в Україні військового стану оперативного реагування потребують такі питань, як: нові реалії ведення бізнесу як ніколи актуальні, надання якісних послуг у віддалених умовах роботи аудиторської групи; безпека у наданні користувачам впевненості у адекватності представленої фінансової інформації для зацікавлених користувачів. Тому актуальність впровадження електронного аудиту та його належна реалізація у практичній діяльності компаній визначили вибір теми даного дослідження. Україна своєчасно проводить впровадження новітніх форм контролю та активно переймає позитивний досвід країн ЄС. Електронний аудит все частіше застосовується на практиці.

Користувачів фінансової звітності та суб'єктів аудиторської діяльності серйозно турбує та застерігає нова методика електронного аудиту, яка не адаптована до практичного використання, зокрема з погляду розуміння її сутності та специфіки її реалізації у реальному житті.

Нині на формування визначення поняття електронного аудиту необхідно передбачити не односторонню ініціативну діяльність аудитора, а двосторонню діяльність. З одного боку, це професійна діяльність спеціально уповноваженого органу, який на законодавчому рівні уповноважений здійснювати відповідний аудит, або професійна діяльність аудитора, а з іншого боку, це активна діяльність участі суб'єкта підприємницької (господарської) діяльності, здатного належним чином забезпечити таку аудиторську діяльність процесу [2]. Крім того, слід зазначити, що інші суб'єкти (розробники програмного забезпечення, адміністратори інформаційних систем (баз даних), провайдери) також є активними учасниками електронного аудиту як системного процесу.

Проведення електронного аудиту має багато переваг, у тому числі економію часу, скорочення поїздок до віддалених районів, менше паперу, а також спостереження та відстеження аудиту в режимі реального часу.

Розширення доступу до Інтернету, швидкість передачі даних, зручність та мобільність спілкування – одні з рушійних сил, що спровокували глобальну цифровізацію всіх сфер життя [4]. Електронний аудит, по своїй суті, покликаний не лише прискорити доступ до інформації, але й дозволити проводити перевірки максимально точно, широко та з багаторівневими ступенями контролю. Основними перевагами є: мобільність, зручність, подолання проблем віддаленості як клієнта, і аудиторської команди, підвищення прибутковості всіх учасників ринку; доступність інформації з будь-якої точки світу (зрозуміло, за наявності безперебійного та безпечного інтернет-з'єднання); можливість обробки та зберігання великих обсягів даних; забезпечення прозорості та відкритості бізнесу. У світлі останніх вітчизняних подій, зокрема чинного військового стану, суб'єктам господарювання, які впровадили і продовжують розвивати інформаційні технології у своїй діяльності, вдається забезпечити безперебійне функціонування, забезпечити працівників робочими місцями і, як наслідок, підтримати економіку з метою наблизити перемогу.

Слід зазначити, що нарівні з очевидними перевагами існує і ряд факторів, що стримують, зокрема: проблема безпеки даних; можливий опір клієнта та персоналу аудиторської групи (внутрішній бойкот запровадження прозорих інструментів роботи), а, власне, кваліфікація персоналу як клієнта, так і суб'єктів аудиторської діяльності; необхідність значних фінансових вкладень у розвиток даної технології; питання підвідомчості – права власності на інформацію у разі використання «хмарних» технологій [2]. Однак світовий мейнстрім цифровізації зупинити неможливо, та й фактично недоцільно, у зв'язку з чим розвиток електронного аудиту як одного з нових інструментів цифровізації є необхідним та перспективним напрямом розвитку аудиторської діяльності.

Цифровізація суспільства, паралельно зі спрощенням життя та ініціюванням процесу максимальної відкритості та доступності даних для певного кола користувачів, породжує низку проблемних питань, які в даний час ще недостатньо вивчені, зокрема, щодо правильності побудови аудиторської роботи суб'єктами аудиторської діяльності, а також щодо забезпечення належного доступу та якості інформації, що перебуває в зоні відповідальності суб'єкта господарювання, щодо якого проводиться перевірка [5]. Що таке електронний аудит, якою є його сутність, мета та які методичні прийоми повинні застосовуватися суб'єктами аудиторської діяльності для забезпечення надання повного, достовірного та неупередженого висновку про достовірність фінансової звітності у всіх суттєвих аспектах? – Це основні виклики, з якими зараз стикається бізнес-спільнота.

Список використаних джерел

1. Асадов А. та Асадов А. (2015). Електронний аудит та мінімізація ризиків ухилення від сплати податків. *Азербайджанський податковий журнал*, 1 (с. 121, 117-126 [англійською мовою]).
2. Штулер І.Ю., Подік І.І. Алгоритм електронного аудиту на основі податкового аудиторського файлу. Національна академія управління. Науковий

економічний журнал "Актуальні проблеми економіки". Бухгалтерський вигляд, аналіз аудиту – Національна академія управління. *Науковий економічний журнал "Актуальні проблеми економіки". Бухгалтерський облік, аналіз та аудит.* 2018. 10 (208). С. 94-104.

3. Подік І.І., Живко М.О., Вільних О.І. Електронний аудит на основі матеріалів податкової перевірки: світовий досвід та українські перспективи. *Соціально-правові дослідження.* 2018. 1. С. 158-166.

4. Подік І.І. (2020). Електронний аудит як один із податкових інструментів подолання нехативних спадків та замороз для економіки України, спричинених пандемією COVID-19. *Економічна наука. Економіка та держава – Економіка. Економіка та держава.* 2020. 6. С. 118-121.
http://www.economy.in.ua/pdf/6_2020/21.pdf .

5. Коротун В. та Білецька Х. Електронний аудит за міжнародними стандартами. *Фінансовий контроль - Фінансовий контроль.* 2020. 3. С. 37-38.
http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3171/1/3393_IR.pdf [українською мовою].

Вікторія ВІЗНІЮК,
здобувач вищої освіти ОС «бакалавр»,
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
Олександр БУРЛАКОВ,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку,
оподаткування та технологій електронного бізнесу,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призвів до виникнення цілого розмаїття явищ у різних галузях діяльності людства. Для економічної сфери таким феноменом стала електронна комерція.